

ALAN UYGULAMA DERSİ
ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME REHBERİ

ÇGE309 ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN
ÇALIŞMALARI

ÖĞRENCİ TANITIM FORMU

Doküman No	İÇ KAPAK
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	

ÖĞRENCİ BİLGİSİ

Adı ve Soyadı		Fotoğraf
Numarası		
İmzası		
Uygulamanın Yapıldığı Kurum		
Uygulama Tarihi		
Sorumlu Öğretim Elemanı		
Uygulama Yapılan Kurum Sorumlusu		

İÇİNDEKİLER

- 1. ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMASI SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI**
- 2. ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMASI DERSİ İLKELERİ**
- 3. ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMA DERSİ UYGULAMA HEDEFLERİ**
- 4. ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMA DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI**
- 5. ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMA DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI**
- 6. ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMA DERSİ TASARIMI**
- 7. ÇOCUK GELİŞİMİ ALAN UYGULAMA DERSİ FORM VE EK LİSTESİ**
- 8. FORMLAR**

FORM-1 UYGULAMA YAPILAN KURUMUN TANITICI BİLGİ FORMU

FORM-2 ÇOCUK GELİŞİMİ DEĞERLENDİRME FORMU

**FORM-3 OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINA YÖNELİK ÖĞRETMEN
DEĞERLENDİRME FORMU**

**FORM- 4 ÇOCUK YUVALARINA YÖNELİK SOSYAL ÇALIŞMACI DEĞERLENDİRME
FORMU**

**FORM-5 EV ZİYARETLERİNDE UYGULANACAKLARA YÖNELİK DEĞERLENDİRME
FORMU**

**FORM-6 ÇOCUK KÜTÜPHANESİNDE ÇOCUKLARA SAĞLANAN OLANAKLARA
YÖNELİK DEĞERLENDİRME FORMU**

FORM-7 ÇOCUK ŞUBEDE SOSYAL ÇALIŞMACI DEĞERLENDİRME FORMU

FORM-8 GELİŞİMSEL DESTEK PROGRAMI FORMU

**FORM-9 ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMA DERSİ ÖĞRENCİ ÖZ
DEĞERLENDİRME FORMU**

FORM-10 ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMA DERSİ DEĞERLENDİRME FORMU

- 9. EKLER**

EK-1 PERSENTİL EĞRİSİ FORMU

EK-2 GELİŞİM ALANLARI FORMU

EK 2.1 0-3 YAŞ ÇOCUKLARININ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ FORMU

EK 2.2 3-6 YAŞ ÇOCUKLARININ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ FORMU

EK 2.3. 6-12 YAŞ ÇOCUKLARININ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ FORMU

EK 2.4 12-18 YAŞ ÇOCUKLARININ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ FORMU

EK-3 ÇOCUKLARLA ETKİLİ İLETİŞİM KURMA FORMU

EK-4 ÇOCUKLARLA ETİK İLKELERE YÖNELİK GÖRÜŞME FORMU

- 10. KAYNAKLAR**

1. Çocuk Gelişiminde Alan Uygulamaları Dersi Sorumlu Öğretim Elemanı

Doç. Dr. Gül KADAN

Dr. Öğr. Üyesi Serhat Sabri YILMAZ

Arş. Gör. Zülfiye Güzin TOPÇU

2. SAHA/KLİNİK UYGULAMA DERSİ İLKELERİ

- a) Öğrenci, Bölüm Başkanlığı tarafından kendisine bildirilen uygulama programına tamamen uymak zorundadır. Uygulama sırasında kendisinden beklenen görevleri yerine getirmek, uygulama yaptığı kurumun özelliklerine uygun davranmak ve uygulama yaptığı kurumdaki meslek elemanlarıyla profesyonel iletişim kurmak zorundadır.
- b) Öğrencinin kendisinden beklenen görevler dışında (çocuk gözlemi, ev ziyaretleri sırasında ortam gözlemi, okullarda öğretmene etkinliklere yardımcı olmak gibi) herhangi bir uygulamada bulunmayacaktır. Böyle bir uygulama kendisinden istendiği takdirde derhal sorumlu öğretim elemanına bildirmekle yükümlüdür.
- c) Dönem içinde, öğrenciler anaokulu, çocuk yuvası, sevgi evi, özel gereksinimli aile, çocuk şube gibi alanlarda alan uygulamasına devam etmek zorundadır.
- d) Öğrenci, uygulamalarını, dersin gerektirdiği bilgi ve beceriler doğrultusunda gerçekleştirmekle sorumludur. Öğretim elemanın olmadığı durumlarda uygulama kurumundaki müdürün belirttiklerini yerine getirmekle sorumludur. Ancak özellikle anaokullarında öğretmenin sınıf kontrolünü öğrenciye bırakması kabul edilemeyeceğinden böyle bir durumda ilgili öğretim elemanına haber vermekle yükümlüdür. Bunun dışında çocuklarla çalışırken etik ilkelere uymakla yükümlüdür.
- e) Özellikle çocuk şube gibi kurumlarda çocukların gizliliği açısından çocuklarla bir araya gelinmesi söz konusu değildir. Bu konuda öğrencinin uygulama sırasında karşılaştığı bilgileri dışarıda paylaşması kesinlikle yasaktır. Çocuk yuvaları ve sevgi evi gibi kurumlarda uygulama yapan öğrencilerin buradaki çocukların kimlik bilgilerinin açığa çıkaracak eylem ve hareketlerde bulunması kesinlikle yasak olup, aykırı davranışlarda disiplin yönetmeliğine göre hareket edilecektir.
- f) Uygulamaya öğrenci tam devam edecektir. Hastalık ya da benzer durumlarda öncelikle ilgili öğretim elemanına, sonra kurum müdürüne bilgi verecektir. Ancak her nasıl olursa olsun devamsızlığın 3 haftayı geçmesi uygulamanın tekrar alınması anlamına gelecektir.
- g) Uygulama tamamlandıktan sonra öğrenciler hazırladıkları **çocuk gelişimi alan uygulaması değerlendirme dosyalarını formata** uygun olarak bir adet vesikalık fotoğrafları ile birlikte dersin sorumlu öğretim elemanına teslim etmek zorundadır.
- h) Uygulamalar sabah **9.00- 12.00 ve 13.00-17.00** arasında gerçekleşecektir. Uygulamada imzalar sabah ve öğleden sonra atılacak ve ilgili kurum müdürüne imzalatılacaktır.
- i) Uygulama alanlarında cep telefonu sessiz konumda olmalıdır. Ayrıca çocuklara yönelik fotoğrafların çekilmesi ya da paylaşılması **kesinlikle yasaktır**.
- j) Her öğrenci, uygulama yaptığı birimde teorik bilgi, uygulama becerisi, çalışma disiplini, performansı, iletişimi, kayıt tutması vb. yönlerden uygulama sorumlusu/yürütücüsü/alan rehberi tarafından değerlendirilir.
- k) Öğrenci, ders uygulama alanında öğrenci kimlik belgesini görünebilecek şekilde takmak zorundadır.
- l) Öğrenciler anaokulu dışında devam edecekleri kurumda önlük giyeceklerdir. Ayrıca, Öğrencinin giydiği kıyafet üniversite öğrencisine yakışacak temizlikte ve özende olmalıdır.
  - ✓ **Önlük:** Beyaz önlük olacaktır. Önlüğün üstünde Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi amblemi bulunacaktır.
  - ✓ **Baş Örtüsü:** Öğrenciler sade lacivert, sade beyaz ya da sade siyah renkte baş örtüsü ve aynı renkte bone kullanabileceklerdir.
  - ✓ **Elbise, etek:** Giyilecek elbise ya da eteğin diz üzerinde olmamasına dikkat edilecektir. Benzer şekilde kız öğrencilerin crop tarzında kıyafet giymeleri yasaktır.
- m) Saha/Klinik Uygulama Dersi İlkeleri, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Mesleki Alan Uygulama Yönergesi maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.
- n) Saha/Klinik Uygulama Dersi; 17 Haziran 2021 tarih ve 31524 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği’nin Uygulamalı ders, 14. Maddenin 4 nci ve 5 nci bendi kapsamında 3308 sayılı ve 5510 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine uygun olarak öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası yaptırılarak uygulamalı ders rotasyon planı kapsamında yürütülür.

Okudum, anladım ve kabul ediyorum.

Öğrencinin Adı Soyadı:

İmza:

3. ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMA DERSİ UYGULAMA HEDEFLERİ

Öğrencinin birinci hafta teorik ders kapsamında çocuk gelişimindeki alanları tanıması ve bu alanlarda öncelikle kendisinin, daha sonraki hayatında ise çocuk gelişimci olarak sorumluluklarının ne olduğu yönünde bilgilendirilmesi gerçekleştirilecektir.

UYGULAMA DÖNEMİ	HAFTA	HEDEFLER
TARİH	2.-14. HAFTA	1. Tipik gelişim gösteren çocukların gelişim özelliklerini tanımlayabilme
		2. Atipik gelişim gösteren çocukların gelişim özelliklerini tanımlayabilme
		3. Risk altındaki çocukların gelişim özelliklerini açıklayabilme
		4. Tipik gelişim gösteren çocuklara yönelik gözlem formu doldurabilme
		5. Tipik gelişim gösteren çocuklara yönelik hazırlamış olduğu gözlem formuna yönelik gelişimsel destek programı hazırlayabilme
		6. Atipik gelişim gösteren çocuklara yönelik ev ziyaretleri gerçekleştirebilme
		7. Ev ziyaretlerinin amacını ve ev ziyaretlerinin önemini açıklayabilme
		8. İlköğretim dönemindeki tipik gelişim gösteren çocuklara yönelik eğitsel program hazırlayabilme
		9. Risk altındaki çocuklarla etkili iletişim kurması için yapılması gerekenleri sıralayabilme
		10. Ailelere yönelik etkili danışmanlık hizmetleri planlayabilme
		11. Farklı yaş grubu ve gelişim özelliği gösteren çocuklara yönelik eğitim programları hazırlayabilme
		12. Gelişimsel destek programı hazırlarken dikkat edilmesi gerekenleri sıralayabilme
		13. Gelişimsel destek programı hazırlayabilme
		14. Hazırlamış olduğu gelişimsel destek programını uygulayabilme ve ebeveynlere danışmanlık yapabilme

4. ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMALARI DERSİ ÖĞRENİM ÇIKTILARI

1. Çocukların farklı alanlardaki gelişimini değerlendirir.
2. Farklı özellikteki ve gelişim dönemindeki çocuklara yönelik hazırladığı eğitim etkinliklerini uygular.
3. Çocukların gelişimlerini destekleme konusunda ailelere rehberlik eder.
4. Çocuklarla ilgili okul öncesi eğitim kurumu, özel eğitim kurumu, çocuk yuvası ve yetiştirme yurdu, hastane gibi kurumların özelliklerini açıklar.

5.ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMALARI DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI

Rotasyonlar ders kaydından sonra öğrenciler kesinleştikten sonra gerçekleşecektir. Rotasyonlarda öğrencilerin tamamının alanın tamamını görebilmeleri açısından 3 haftalık değişimler gerçekleşecektir. Dönemin başlamasından sonraki ilk hafta öğrencilerle Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde bir araya gelinecektir. Kendilerinden beklenen ve alan uygulamaları dersi teorik olarak da anlatılacaktır. Dönemdeki haftalarda konulara yönelik bilgilendirmeler ve öğrencilerin uygulamada karşılaştıkları problemler/ memnuniyet düzeyleri için çevrim içi toplantılar gerçekleştirilecektir. Çevrim içi linkler öğrencilerle paylaşılacaktır. Öğrencinin **her rotasyon alanında kurum tanıtıcı bilgisi, gelişim gözlemi, ev ziyaret formu belgeleri ile gelişimsel destek programı hazırlaması istenecektir. Dönem sonunda istenen belgeler ilgili öğretim elemanına teslim edilecektir.**

6. ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN ÇALIŞMALARI DERSİ TASARIMI

DERSİN ADI VE KODU: ÇGE309 ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN ÇALIŞMALARI				
HAFTALAR	KONULAR	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ÖĞRENME ÇIKTILARINI KAZANDIRMA YÖNTEM ve MATERYALLERİ	ÖĞRENME ÇIKTILARINI ÖLÇME YÖNTEMİ
1. Hafta	ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMASI <ol style="list-style-type: none"> Okul öncesi eğitim kurumları ve özellikleri Çocuk yuvaları ve özellikleri Çocuk şube ve özellikleri Sevgi evi ve özellikleri Ev ziyareti ve ev ziyaretinde dikkat edilmesi gerekenler Ailelere yönelik danışmanlık hizmetleri	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarla ilgili okul öncesi eğitim kurumu, özel eğitim kurumu, çocuk yuvası ve yetiştirme yurdu, hastane gibi kurumların özelliklerini açıklar (ÖÇ4) Çocukların gelişimlerini destekleme konusunda ailelere rehberlik eder (ÖÇ3)	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi
2. Hafta	TİPİK GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ <ol style="list-style-type: none"> Farklı yaş grubundaki çocukların fiziksel gelişimleri Farklı yaş grubundaki çocukların motor gelişimleri Farklı yaş grubundaki çocukların bilişsel gelişimleri Farklı yaş grubundaki çocukların dil gelişimleri Farklı yaş grubundaki çocukların sosyal-duygusal gelişimleri	<ul style="list-style-type: none"> Çocukların farklı alanlardaki gelişimlerini değerlendirir (ÖÇ1)	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi

3. Hafta	ATİPİK GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ <ol style="list-style-type: none"> Zihinsel yetersizliği olan çocuklar ve gelişim özellikleri Fiziksel yetersizliği olan çocuklar ve gelişim özellikleri Yaygın gelişimsel bozukluğu olan çocuklar ve gelişim özellikleri İşitme yetersizliği olan çocuklar ve gelişim özellikleri Dil ve konuşma bozukluğu gösteren çocuklar ve gelişim özellikleri Görme yetersizliği olan çocuklar ve gelişim özellikleri Özel gereksinimli çocuk ve aile 	<ul style="list-style-type: none"> Farklı özellikteki ve gelişim dönemindeki çocuklara yönelik hazırladığı eğitim etkinliklerini uygular (ÖÇ2) Çocukların gelişimini destekleme konusunda ailelere rehberlik eder (ÖÇ3) 	Anlatım ¹ Soru-cevap Vaka çalışması ²	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi
4. Hafta	TİPİK GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ <ol style="list-style-type: none"> Gözlem formu nedir Gözlem formu değerlendirirken dikkat edilmesi gerekenler Gözlem formunun doldurulması için yapılacaklar 	<ul style="list-style-type: none"> Çocukların farklı gelişim alanlarındaki gelişimlerini değerlendirir (ÖÇ1) 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi
5. Hafta	TİPİK ÇOCUKLARA YÖNELİK GELİŞİMSEL DESTEK PROGRAMI <ol style="list-style-type: none"> Gelişimsel destek programı nedir? Gelişimsel destek programı hazırlanırken nelere dikkat edilmelidir? Gelişimsel destek programının hazırlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Çocukların farklı gelişim alanlarındaki gelişimlerini değerlendirir (ÖÇ1) Farklı özellikteki ve gelişim dönemindeki çocuklara yönelik hazırladığı eğitim etkinliklerini uygular (ÖÇ2) 	Anlatım ¹ Soru-cevap Vaka çalışması ²	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi
6. Hafta	EV ZİYARETLERİ <ol style="list-style-type: none"> Ev ziyareti nedir? Ev ziyaretinde dikkat edilmesi gerekenler nelerdir? Ev ziyareti planlanması Ev ziyaretinde aileyle iletişim 	<ul style="list-style-type: none"> Farklı özellikteki ve gelişim dönemindeki çocuklara yönelik hazırladığı eğitim etkinliklerini uygular (ÖÇ2) Çocukların gelişimlerini destekleme konusunda ailelere rehberlik eder (ÖÇ3) 	Anlatım ¹ Soru-cevap Vaka çalışması ²	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi

7. Hafta	EV ZİYARETLERİ UYGULAMASI <ol style="list-style-type: none"> Farklı özellikteki ve atipik gelişim gösteren çocukların ev ziyaretlerinde gözlemlenmesi Ev ziyaretlerinde ailelere yönelik danışmanlık hizmetleri 	<ul style="list-style-type: none"> Farklı özellikteki ve gelişim dönemindeki çocuklara yönelik hazırladığı eğitim etkinliklerini uygular (ÖÇ2) Çocukların gelişimlerini destekleme konusunda ailelere rehberlik eder (ÖÇ3) 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi
8. Hafta	İLKÖĞRETİM DÖNEMİNDEKİ ÇOCUKLARA YÖNELİK EĞİTİM PROGRAMI HAZIRLANMASI <ol style="list-style-type: none"> İlköğretim dönemindeki çocukların ihtiyaçları İlköğretim dönemindeki çocuklarla iletişim Eğitim programı hazırlama sırasında dikkat edilmesi gerekenler 	<ul style="list-style-type: none"> Farklı özellikteki ve gelişim dönemindeki çocuklara yönelik hazırladığı eğitim etkinliklerini uygular (ÖÇ2) 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi
9. Hafta	RİSK ALTINDAKİ ÇOCUKLAR <ol style="list-style-type: none"> Risk altındaki çocuklar Risk altındaki çocukların ihtiyaçları Risk altındaki çocuklarla etkili iletişim Risk altındaki çocukların eğitimleri Risk altındaki çocuk ve aile 	<ul style="list-style-type: none"> Çocukların farklı alanlardaki gelişimlerini değerlendirir (ÖÇ1) Farklı özellikteki ve gelişim dönemindeki çocuklara yönelik hazırladığı etkinlikleri uygular (ÖÇ2) Çocukların gelişimini destekleme konusunda ailelere rehberlik eder. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Vaka çalışması ²	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi
10. Hafta	AİLELERE YÖNELİK ETKİLİ DANIŞMA <ol style="list-style-type: none"> Ailelere danışma hizmetleri Aile ile iletişim Ailenin ihtiyaçları konusunda yaklaşım Ailelere yönelik etkili danışmanlık planı hazırlama 	<ul style="list-style-type: none"> Çocukların gelişimini destekleme konusunda ailelere rehberlik eder (ÖÇ3) 	Anlatım ¹ Soru-cevap Vaka çalışması ²	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi
11. Hafta	EĞİTİM PROGRAMI HAZIRLAMA VE UYGULAMA <ol style="list-style-type: none"> Eğitim programının özellikleri Eğitim programında ihtiyaç analizi Farklı yaş ve gelişim özelliklerine yönelik eğitim programı hazırlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Çocukların farklı alanlardaki gelişimini değerlendirir (ÖÇ1) Farklı özellikteki ve gelişim dönemlerindeki çocuklara yönelik hazırladığı eğitim etkinliklerini uygular (ÖÇ2) 	Anlatım ¹ Soru-cevap Vaka çalışması ²	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi

12. Hafta	GELİŞİMSEL DESTEK PROGRAMI a. Gelişimsel destek programı ilkeleri b. Gelişimsel destek programının öğeleri c. Gelişimsel destek programı hazırlama	<ul style="list-style-type: none"> • Çocukların farklı alanlardaki gelişimini değerlendirir (ÖÇ1) • Farklı özellikteki ve gelişim dönemindeki çocuklara yönelik hazırladığı eğitim etkinliklerini uygular (ÖÇ2) 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi
13. Hafta	GELİŞİMSEL DESTEK PROGRAMI a. Farklı yaş gruplarına yönelik gelişim destek programı hazırlama b. Farklı yaş gruplarına yönelik hazırlanan gelişim destek programını uygulama	<ul style="list-style-type: none"> • Çocukların farklı alanlardaki gelişimini değerlendirir (ÖÇ1) • Farklı özellikteki ve gelişim dönemindeki çocuklara yönelik hazırladığı eğitim etkinliklerini uygular. 	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı Alan Uygulama Değerlendirmesi
14. Hafta	GELİŞİMSEL DESTEK PROGRAMINI FARKLI KURUMLARDA UYGULAMA a. Gelişimsel destek programını farklı kurumlarda uygulayabilme	<ul style="list-style-type: none"> • Çocukların farklı alanlardaki gelişimini değerlendirir (ÖÇ1) • Farklı özellikteki ve gelişim dönemindeki çocuklara yönelik hazırladığı eğitim etkinliklerini uygular (ÖÇ2) • Çocukların gelişimini destekleme konusunda ailelere rehberlik eder (ÖÇ3) • Çocuklarla ilgili okul öncesi eğitim kurumu, özel eğitim kurumu, çocuk yuvası ve yetiştirme yurdu, hastane gibi kurumların özelliklerini açıklar. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Vaka çalışması ²	Yazılı Ara Sınav Yazılı Final Sınavı AlanUygulama Değerlendirmesi
15. HAFTA FİNAL SINAVI				

¹: **ANLATIM:** Konu anlatımları PPT sunumu şeklinde yapılacaktır.

²: **VAKA ÇALIŞMASI:** Konuya uygun vaka örneğinin tartışılması.

³: **ALAN UYGULAMA DEĞERLENDİRMESİ:** Öğrenciden her uygulama sonrasında gittiği kurumun özelliklerine yönelik alan uygulama değerlendirme formu istenecektir. Alan uygulama değerlendirme formunun toplam puana etkisi %60 olup, bu formu vermeyen ya da belirtilenlere aykırı dolduranlar başarısız sayılacak ve tekrara düşmüş sayılacaktır.

7. ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMASI DERSİ FORM VE EKLERİ

Çocuk Gelişiminde Alan Uygulaması dersi kapsamında aşağıdaki formlar doldurulacaktır. Bu formlardan gitmiş olduğunuz uygulama alanlarına ait olanları doldurmanız gerekmektedir. Ekler ise size yardımcı olmak için yer almaktadır.

FORMLAR

- FORM-1 UYGULAMA YAPILAN KURUMUN TANITICI FORMU
- FORM-2 ÇOCUK GELİŞİMİ DEĞERLENDİRME FORMU
- FORM-3 OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINA YÖNELİK ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME FORMU
- FORM-4 ÇOCUK YUVALARINA YÖNELİK SOSYAL ÇALIŞMACI DEĞERLENDİRME FORMU
- FORM-5 EV ZİYARETLERİNDE UYGULANACAKLARA YÖNELİK DEĞERLENDİRME FORMU
- FORM- 6 ÇOCUK KÜTÜPHANESİNDE ÇOCUKLARA SAĞLANAN OLANAKLARA YÖNELİK DEĞERLENDİRME FORMU
- FORM-7 ÇOCUK ŞUBEDE SOSYAL ÇALIŞMACI DEĞERLENDİRME FORMU
- FORM-8 GELİŞİMSEL DESTEK PROGRAMI FORMU
- FORM-9 ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMASI DERSİ ÖĞRENCİ ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

EKLER

- EK-1 PERSENTİL EĞRİSİ FORMU
- EK-2 GELİŞİM ALANLARI FORMU
- EK-3 ÇOCUKLARLA ETKİLİ İLETİŞİM KURMA FORMU
- EK-4 ÇOCUKLARLA ETİK İLKELERE YÖNELİK GÖRÜŞME FORMU

KURUM TANITIM FORMU

Doküman No	ÇGB-FR-1
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	14 /44

KURUMUN TANITIMI

Kurumun Adı		
Kurum tanıtımı	Kurumda görevli personel sayısı	
	Kurumda bulunan çocuk gelişimcinin/ öğretmenin görevleri	
	Çocuk sayısı	
	Kurumun fiziksel özelliklerinin çocuk açısından değerlendirilmesi	
	Kurumun bahçesinin (varsa) çocuklar açısından değerlendirilmesi	
	Kurumun olumlu özellikleri	
	Kurumun olumsuz özellikleri	
	Kuruma yönelik önerileriniz	
	Kurumda çocuklara yönelik verilen hizmetler	
	Kurumda ailelere yönelik verilen hizmetler	

ÇOCUK GELİŞİMİ DEĞERLENDİRME FORMU

Doküman No	ÇGB-FR-2
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	15 / 44

Çocuk Gelişimi Gözlem Formu

Çocuğa Ait Bilgiler

Çocuğun Adı- Soyadı (Baş harfleri)	Çocuğun Doğum Tarihi	Çocuğun Sağlık Durumu	Çocuğun Özel Durumu	Çocuğun Aile Yapısı	Çocuğun Öğrenim Durumu (Devam edip etmeme)
İncelediğiniz Çocuğun Özellikleri			İncelediğiniz Çocuğun Yaş Grubunda Olması Gereken Gelişim Özellikleri		
Fiziksel Gelişim			Fiziksel Gelişim		
Motor Gelişim			Motor Gelişim		
Bilişsel Gelişim			Bilişsel Gelişim		
Dil Gelişimi			Dil Gelişimi		
Sosyal- Duygusal Gelişim			Sosyal- Duygusal Gelişim		

**OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINA YÖNELİK
ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME FORMU**

Doküman No	ÇGB-FR-3
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	16 / 44

ÖZELLİKLER	EVET	HAYIR	NE YAPMALI?
Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilir.			
Konuda geçen temel ilke ve kavramları mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirebilir.			
Konunun gerektirdiği sözel ve görsel dili (şekil, şema vb.) uygun biçimde kullanabilir.			
Konu ile alanın diğer konularını ilişkilendirebilir.			
Özel öğretim, yöntem ve yaklaşımlarını bilir.			
Öğretim teknolojilerinden yararlanabilir.			
Öğrencilerde yanlış gelişmiş kavramları belirleyebilir.			
Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıt oluşturabilir.			
Öğrenme ortamının güvenliğini sağlayabilir.			
Konuyu önceki ve sonraki derslerle ilişkilendirebilir.			

Kazanımlara uygun yöntem ve teknikleri belirleyebilir.			
Zamanı verimli kullanabilir.			
Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleyebilir.			
Öğretimi bireysel farklılıklara göre sürdürebilir.			
Uygun araç- gereç ve materyal seçebilir ve hazırlayabilir.			
Öğretim araç- gereç ve materyalini sınıf düzenine uygun biçimde kullanabilir.			
Ders süresince ara özetlemeler yapabilir.			
Öğrencilerin anlama düzeylerine göre ara dönütler verebilir.			
Konuyu yaşamla ilişkilendirebilir.			
Kazanımlara uygun değerlendirme tekniklerini kullanabilir.			
Derse uygun bir giriş yapabilir.			
Derse ilgi ve dikkati çekebilir.			

Demokratik bir öğrenme ortamı sağlayabilir.			
Derse ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilir.			
Kesinti ve engellemelere karşı uygun önlemler alabilir.			
Övgü ve yaptırımlardan yararlanabilir.			
Dersi toplayabilir.			
Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevlere verebilir.			
Öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlayabilir.			
Öğrencilerle ve sizinle etkili iletişim kurabilir.			
Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilir.			
Konuya uygun düşündürücü sorular sorabilir.			
Ses tonunu etkili biçimde kullanabilir.			
Öğrencileri ve sizi ilgi ile dinleyebilir.			
Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilir.			

ÇOCUK YUVALARINA YÖNELİK SOSYAL ÇALIŞMACI DEĞERLENDİRME FORMU

Doküman No	ÇGB-FR-4
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	19/ 44

Özellikler	Evet	Hayır	Ne Yapmalı?
Çocuklar hakkında ilk gözlem raporunu hazırlar ve çocuğun uyum sürecine yardımcı olur.			
Çocuk, ailesi ve yakınları ile gerekli mesleki çalışmaları yapar.			
Çocukla ilgili çalışmalara ilişkin sosyal inceleme raporlarını ve/veya gerekli mesleki çalışma raporlarını hazırlar.			
Çocukların kendilerine ve topluma yararlı kişiler olarak yetişmelerinin sağlanması amacıyla psikolojik ve sosyal gelişimlerini inceler.			
İdarece verilen diğer görevleri yerine getirir.			
Çocuk gelişimine ilişkin testleri uygular, testlerin sonuçlarına ilişkin çalışmalar yapar ve sonuçları raporlaştırır.			
Çocukların fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal gelişimleri ile ilgili yaş özelliklerini de göz önünde bulundurarak eğitim programları hazırlar.			
Çocukların gelişim ve eğitimlerini izler.			

Normal gelişim göstermeyen ve özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar için diğer meslek elemanları ile işbirliği yaparak hazırlanacak özel eğitim programlarını uygular.			
Çocuklara iyi alışkanlıkların kazandırılması, toplum içinde yaşama kurallarının öğretilmesi konularında mesleki çalışmalarda bulunur.			
İlgili sağlık personeli ile birlikte çocukların gelişimlerini izler ve gelişimlerini destekleyecek çalışmaları yapar.			
İdarece verilen diğer görevleri yapar.			

**EV ZİYARETLERİNDE UYGULANACAK YÖNELİK
DEĞERLENDİRME FORMU**

Doküman No	ÇGB-FR-5
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	21 / 44

Çocuğun Adı- Soyadı (Baş Harfleri)	Çocuğun Özel Gereksinim Durumu	Çocuğa Sağlanan Destek (Okul, Özel eğitim vb.)	Kardeş Sayısı
Gözlem Sırasında Dikkat Edilecekler			
Evin Fiziksel Koşulları	Ailenin Ekonomik Koşulları	Ailenin Sosyal Yaşamı	Aile İçi İlişkilerin Durumu
Aileyle ilgili Özellikler			
Ebeveynlerin Çocuğa Yönelik Tutumları	Ebeveynlerin Ev Ziyareti Yapanlara Yönelik Tutumları	Ebeveynlerin Okula Karşı Tutumları	Ebeveynlerin Beklentileri

**ÇOCUK KÜTÜPHANELERİNDE ÇOCUKLARA
SAĞLANAN OLANAKLARA YÖNELİK
DEĞERLENDİRME FORMU**

Doküman No	ÇGB-FR-6
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	22 / 44

Özellikler	Evet	Hayır	Önerileriniz
Öğretici filmler gösterilir.			
Projeksiyon gösterileri düzenlenir.			
Radyodan varsa televizyondan çocuk ve eğitim saatleri takip edilir.			
Varsa teyp ya da pikaptan yararlanarak eğitim programları düzenlenir.			
Çocukların yaptıkları resimler ve işler sergilenir.			
Kitap okuma, şiir, masal ve monolog saatleri düzenlenir.			
Türklüğe ve medeniyete hizmet eden büyükleri anma ve tanıtma programları hazırlanır ve uygulanır.			
Milli bayramlar, günler ve haftalar ile ilgili faaliyetlerde bulunur.			
Okul öncesi çocukların kütüphaneden yararlanma imkanı sağlanır.			
Kütüphane imkanlarına göre çocuk piyesleri hazırlanır ve sergilenir.			

**ÇOCUK ŞUBEDE SOSYAL ÇALIŞMACI
DEĞERLENDİRME FORMU**

Doküman No	ÇGB-FR-7
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	23 / 44

Görevleri	Evet	Hayır	Ne Yapmalılar?
Sosyal inceleme raporu hazırlanması için muhafaza altına veya gözetim altına alınan çocukla ilk görüşmeyi yapar.			
Çocuk hakkında sosyal inceleme raporu hazırlar ve ilgili büro / kısım amirliğine verir.			
Çocukları suça iten fiziki, psikolojik ve sosyolojik etkenleri araştırır.			
Suçluluğu ortadan kaldırmaya yönelik plan ve programlar geliştirir.			
Korunmaya muhtaç olan, ihmal ve istismara maruz kalan, evden veya bulunduğu kurum ya da kuruluştan kaçan, sokakta yaşayan ve sokakta çalıştırılan, uçucu, uyuşturucu ve psikotrop madde bağımlısı olan, suça itilen ve mağdur çocuğun kendisine ve kanuni mümessiline rehberlik hizmetinde bulunur.			
Çocuğun durumunu iyileştirmek için ailesi ve okul, sosyal ve sağlık hizmetleri gibi kuruluşlarla işbirliğinde bulunur.			
Uçucu, uyuşturucu, psikotrop madde bağımlısı olan çocuğun tedavisi için sağlık müdürlükleri ve tedavi kuruluşları ile işbirliği yapar.			
Geçici barınma ünitesinde kalan çocuklar için sosyal, kültürel ve eğitici programlar geliştirir.			

GELİŞİMSEL DESTEK PROGRAMI FORMU

Doküman No	ÇGB-FR-8
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	24 / 44

Çocuk Gelişimi Gözlem Formu

Çocuğa Ait Bilgiler

Çocuğun Adı- Soyadı (Baş harfleri)	Çocuğun Doğum Tarihi	Çocuğun Sağlık Durumu	Çocuğun Özel Durumu	Çocuğun Aile Yapısı	Çocuğun Öğrenim Durumu (Devam edip etmeme)
Fiziksel Gelişim					
Motor Gelişim					
Bilişsel Gelişim					
Dil Gelişimi					
Sosyal- Duygusal Gelişim					
GELİŞİMSEL DESTEK PROGRAMI					

EBEVEYNLERE ÇOCUĞUN GELİŞİM ALANLARINDA GÖZLEMLENEN ÖZELLİKLERE YÖNELİK GENEL DEĞERLENDİRME

FİZİKSEL GELİŞİM

MOTOR GELİŞİM

BİLİŞSEL GELİŞİM

DİL GELİŞİMİ

SOSYAL- DUYGUSAL GELİŞİM

EBEVEYNLERE VERİLECEK ÖNERİLER

ÖĞRENCİ ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Doküman No	ÇGB- FR-9
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	26 / 44

ÇOCUK GELİŞİMİ ALAN UYGULAMA ÖĞRENCİ ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Tarih	
Kurum	
Kurum Müdürü	

UYGULAMA HEDEFLERİ

Alan uygulama sonunda uygulama hedeflerine ne kadar ulaştığınızı işaretleyiniz (X)	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
--	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

ALAN UYGULAMASINDA KAZANILAN ÇOCUK GELİŞİMCİ BECERİLERİ

Alan uygulamasında kazandığınız çocuk gelişimci becerilerini belirtiniz		
Bu alan uygulamasında öğrendiğiniz ve daha önce bilmediğiniz en önemli şey	Çocuğa ilişkin:	
	Çocuk Gelişimci Mesleğine İlişkin	
	Kendinize ilişkin:	

GELİŞİM GÖZLEMİNE YÖNELİK DEĞERLENDİRME

Çocuğun gelişimini gözlemlerken hissettiğiniz duygu ve düşüncelerinizi yazınız	
Çocuğun ailesiyle iletişiminizi kurarken neler hissettiniz?	

Uyguladığımız gelişim gözlemi ve aile birlikteliğine yönelik hissettiklerinizi yazınız?		
ALAN UYGULAMASINDA EKSİK BULUNAN YÖNLER		
Alan uygulamasında eksik bulduğunuz yönlerinizi (teori, uygulama, iletişim, vb.) yazınız		
ALAN UYGULAMA YERİNİN “ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMA EĞİTİMİ” AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ		
Alan uygulama ortamının “Çocuk Gelişimi Alan Uygulama Eğitimi” açısından;	Size göre en güçlü yanı:	
	Size göre en zayıf yanı:	
	Size göre yarattığı fırsat:	

ÖĞRENCİ ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Doküman No	ÇGB-FR-9
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	28 / 44

ALAN KURUM MÜDÜRÜ/ÖĞRETMEN/SOSYAL ÇALIŞMACI DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu bölüm öğrenci tarafından doldurulacaktır. Lütfen aşağıdaki maddeleri değerlendirme kriterlerine göre değerlendirip ilgili alanı (X) ile işaretleyiniz.

Değerlendirme Kriterleri:

1: Hiç katılmıyorum 2: Katılmıyorum 3: Kısmen katılıyorum 4: Katılıyorum 5: Tamamen katılıyorum

	1	2	3	4	5
İletişim becerileri yeterliydi.					
Bilgisi çocuk gelişimi alan eğitimim için yeterliydi.					
Becerileri çocuk gelişimi alan eğitimim için yeterliydi.					
Uygulana ortamı eğitimime uygun olarak organize etti.					
Çocuk Gelişimi Alan uygulama eğitimim için gereken zamanı ayırdı.					
Aileyle iletişim kurmam için gereken kolaylığı sağladı.					
Alan uygulama eğitimimi öğrenme hedeflerime uyarladı.					
Gözlemlerim ve gelişimsel destek programımı uygulamam için yeterli zamanı verdi.					
Mesleki yaşamım için rol model oluşturdu.					

**ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN ÇALIŞMASI
UYGULAMA DERSİ ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME
FORMU**

Doküman No	ÇGB-FR-10
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	28/ 44

ÇOCUK GELİŞİMİNDE ALAN UYGULAMA DERSİ ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı Soyadı:
Numarası:

Öğretim Elemanının Adı Soyadı:
Alan/Klinik Rehberin Adı Soyadı:

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Alınabilecek En Yüksek Puan	Öğretim Elemanı Puanı	Alan/Klinik Rehber* Puanı
A. GENEL BECERİLER			
İletişim	10		
Tipik, atipik gelişim gösteren, risk altındaki çocuklar ve aileler ile sağlıklı iletişim kurar.	5		
Öğretim üye/elemanı, grup arkadaşları ve uygulama alanındaki meslek profesyonelleri ile profesyonel iletişim kurar.	5		
Eğitim	6		
Tipik, atipik ve risk altındaki çocuklara yönelik uygun gelişimsel destek programı hazırlar ve uygular.	3		
Ailelere etkili danışmanlık hizmetlerini sunar.	3		
Araştırma	4		
Bilimsel bilgilere ulaşır ve araştırma sonuçlarını tipik/atipik/risk altındaki çocuklara ve ailelerine yansıtır.	2		
Mesleğe yönelik yenilikleri ve gelişmeleri takip eder.	2		
Profesyonel Davranışlar	10		
Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nün "Zorunlu Ders Uygulamalarına Yönelik Talimatname" sine uygun davranır.	5		
Mesleki uygulamalarında "Çocuk Gelişimi Mesleği Etik Kodları" nı göz önünde bulundurur.	5		
B. ALANA ÖZGÜ BECERİLER	70		
Çocuk Gelişimi Sürecini Uygulama Becerisi	40		
Çocuğu gözlemler.	5		
Gözlem sonuçlarına yönelik genel değerlendirme yapar.	5		
Yapmış olduğu genel değerlendirmeye yönelik gelişimsel destek programı hazırlar.	5		
Çocukların yaş ve gelişim düzeylerine yönelik eğitim programı hazırlar.	5		
Aileye çocuklarıyla ilgili olarak etkili stratejiler sunar.	5		
Hazırlanmış olduğu gelişimsel destek programını ve eğitim programını uygular.	15		
Hazırlanmış ve Uygulanmış Olduğu Gelişimsel Destek Programını İzler	30		
Çocuğa yönelik hazırlanmış olduğu gelişimsel destek programının uygulanması sırasındaki eksikliklerin farkında olur.	6		
Bu eksiklikleri gidermek için gereken girişimleri öğretmen ve aile bazında yapar.	6		
Çocuğun göstermiş olduğu ilerlemelere yönelik olarak değerlendirmeler yapar.	6		
Hazırlanmış olduğu programın işlevsiz olması durumunda mevcut verilere göre tekrar gelişimsel destek programı hazırlar.	6		
Hazırlanmış olduğu programı uygular.	6		
TOPLAM PUAN	100		

*Mesleki uygulama yapılan kurumda kadrosu bulunan öğrencinin birlikte çalıştığı ve mesleki uygulamadan da sorumlu olan meslek uzmanı.

PERSENTİL EĞRİSİ FORMU

Doküman No	ÇGB-EK-1
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	30 / 44

Erkek							Yaş	Kız						
5	15	25	50	75	85	95		5	15	25	50	75	85	95
11.4	12.2	12.7	13.7	14.6	15.2	16.1	Doğum	11.4	12.2	12.6	13.5	14.4	14.9	15.8
14.4	15.3	15.8	16.9	18.0	18.6	19.7	3 ay	13.9	14.8	15.3	16.3	17.3	17.9	18.9
15.0	15.9	16.5	17.5	18.6	19.2	20.3	6 ay	14.7	15.4	15.9	16.9	18.0	18.6	19.7
15.1	16.0	16.5	17.5	18.6	19.3	20.4	9 ay	14.8	15.5	16.0	17.0	18.0	18.6	19.8
14.9	15.7	16.2	17.2	18.3	18.9	20.0	12 ay	14.6	15.3	15.7	16.6	17.7	18.2	19.4
14.7	15.5	16.0	17.0	18.0	18.6	19.7	15 ay	14.5	15.1	15.6	16.4	17.4	18.0	19.1
14.5	15.3	15.7	16.7	17.7	18.3	19.3	18 ay	14.2	14.9	15.3	16.2	17.1	17.7	18.8
14.3	15.0	15.4	16.3	17.3	17.9	19.0	2yaş	14.0	14.6	15.1	15.9	16.9	17.4	18.5
14.2	14.8	15.3	16.2	17.2	17.7	18.8	2.5yaş	13.9	14.6	15.0	15.8	16.7	17.3	18.3
13.9	14.6	15.0	15.9	17.0	17.6	18.7	3 yaş	13.8	14.4	14.8	15.5	16.4	17.0	17.9
13.8	14.5	14.9	15.8	16.8	17.4	18.5	3.5 yaş	13.7	14.3	14.7	15.5	16.4	17.0	18.0
13.7	14.4	14.8	15.7	16.7	17.3	18.4	4 yaş	13.6	14.2	14.6	15.4	16.4	17.0	18.1
13.6	14.2	14.7	15.6	16.6	17.2	18.4	4.5 yaş	13.5	14.2	14.6	15.4	16.5	17.1	18.2
13.5	14.2	14.6	15.5	16.5	17.1	18.3	5 yaş	13.4	14.1	14.5	15.4	16.5	17.2	18.5
13.4	14.1	14.5	15.4	16.5	17.1	18.4	5.5 yaş	13.4	14.0	14.5	15.5	16.6	17.3	18.8
13.4	14.1	14.5	15.4	16.5	17.2	18.5	6 yaş	13.3	14.0	14.5	15.5	16.7	17.5	19.1
13.6	14.3	14.7	15.7	16.9	17.6	19.1	7 yaş	13.3	14.0	14.5	15.6	16.9	17.8	19.7
13.8	14.5	15.0	16.1	17.4	18.2	19.9	8 yaş	13.4	14.2	14.7	15.9	17.4	18.4	20.4
14.0	14.8	15.3	16.5	18.0	19.0	21.0	9 yaş	13.6	14.5	15.1	16.4	18.1	19.2	21.5
14.1	15.1	15.7	17.1	18.9	20.1	22.5	10 yaş	13.9	14.9	15.6	17.1	19.0	20.2	22.6
14.6	15.8	16.5	18.2	20.4	21.7	24.5	11 yaş	14.5	15.6	16.4	18.0	20.0	21.3	23.8
15.2	16.5	17.4	19.3	21.7	23.1	26.0	12 yaş	15.3	16.5	17.3	19.0	21.1	22.3	24.8
15.6	17.0	18.0	19.9	22.3	23.7	26.5	13 yaş	16.3	17.5	18.3	19.9	21.9	23.1	25.4
16.4	17.7	18.6	20.5	22.8	24.2	27.0	14 yaş	17.1	18.3	19.0	20.6	22.5	23.6	25.8
17.2	18.5	19.4	21.2	23.4	24.8	27.6	15 yaş	17.7	18.8	19.5	21.0	22.8	23.9	26.0
18.0	19.3	20.1	21.9	24.1	25.4	28.2	16 yaş	18.1	19.1	19.8	21.2	23.0	24.0	26.1
18.7	19.9	20.7	22.5	24.7	26.1	28.8	17 yaş	18.5	19.5	20.1	21.5	23.1	24.2	26.2
19.2	20.5	21.3	23.1	25.2	26.6	29.4	18 yaş	19.0	19.9	20.5	21.8	23.3	24.3	26.1

GELİŞİM ALANLARI FORMU

Doküman No	ÇGB-EK-2.1
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	31 / 44

Bebeklik Döneminde Gelişim Özellikleri (0-36 Ay)

Motor Gelişim Özellikleri

Birinci Ay: Başını ve boynunu kısa süreli kontrol etmeye çabalar. Sırt üstü pozisyondan yatarken ani bir uyarandan kaçınır. Elleri yumruk halindedir. Avucunun içine verilen nesneyi kavrar.

İkinci Ay: Kucağa alındığında başını yaklaşık on beş saniye dik ve dengeli tutar. Sırt üstü yatırıldığında başını kaldırmaya çabalar. Yüz üstü yatırıldığında başını hafifçe kaldırır ve kontrollü olarak indirir. Sırt üstü yatırıldığında bacaklarını ortalama iki saniye havda tutar. Yüz üstü yatırıldığında dizlerini karnına çeker. Ellerini orta hatta birleştirir. Ellerini kısa süreli açık tutar.

Üçüncü Ay: Kucağa alındığında başını dik tutar. Ellerinden tutulup kaldırılmaya çalışıldığında başını dik tutar. Yüz üstü yatarken başını 45 derece kaldırır. Ellerine uzun süre bakar. El ve ayaklarıyla oynar. Elinin yanındaki nesneyi yakalar. Uzaktaki bir nesneyi almak için kolları ile uzanır.

Dördüncü Ay: Yüz üstü yatırıldığında ağırlığını kollarına vererek göğsünü kaldırır. Yüz üstü yatırıldığında ayakları ile kendini öne doğru iter. Koltuk altlarından tutulduğunda adımlamaya benzer hareketler yapar. Yüz üstü yatırıldığında başını kaldırarak 90 derece tutar. Kaşık veya küpü vücudunun orta hattına yaklaştırır. Görme alanı içindeki nesneyi alır. Elindeki nesneyi ağızına götürür.

Beşinci Ay: Kucağa alındığında vücudu dik tutar. Yarı oturur pozisyonda destekle 10 dakika oturur. Bacaklarını kısmen dik tutar. Yüz üstü yatırıldığında ağırlığını bir kolundan diğerine aktarır. Sırt üstü yatarken yan döner. El bileğini çevirir.

Altıncı Ay: Destekle dik oturur. Kol ve bacaklarının yardımıyla vücudunu iter. Sırt üstü yatırıldığında vücudunu ileri geri hareket ettirir. Yüz üstü ileriye ya da geriye doğru sürünür. Sırt üstü yatarken yüz üstü döner. Yüz üstü yatırıldığında sırt üstü döner. Sırt üstü yatarken kendini kaldırmaya çalışır. Elinde bir nesne varken diğer eliyle ikinci nesneyi alır. Elindeki nesneyi yere vurur.

Yedinci Ay: Desteksiz oturur. Ellerini ayaklarını tutar. Kol altlarından desteklendiğinde adım atar. Otururken emekleme pozisyonuna geçer. Tutunarak ayakta durur. Aynı eline uzatılan ikinci nesneyi almak için elindeki nesneyi diğer eline geçirir. İki elinde birer nesne tutar. İki nesneyi birbirine vurur. Kabin içindeki nesnelere kabı ters çevirerek boşaltır.

Sekizinci Ay: Sırt üstü yatarken oturur pozisyona geçer. Emekler, vücudunu sesin geldiği yöne çevirir. Başparmağı ile herhangi bir parmağını karşı karşıya getirir. Nesnelere parmaklarıyla tutar. Tuttuğu nesneyi bir kabin içine atar. İki elinde nesne varken uzatılan üçüncü nesneyi alır. Kucağa alınmak için yetişkine doğru kollarını uzatır.

Dokuzuncu Ay: Eşyaya tutunarak ayağa kalkar. Bir eliyle tutunarak diğer eliyle yerdeki nesneyi alır. Nesnelere oyun oynar. Dürtme- deşme hareketi yapar.

Onuncu Ay: Hızlı bir şekilde emekler. Eşyaya tutunarak sıralar. Ellerinden tutulunca 1-2 adım atar. Tek eliyle eşyaya tutunarak yürür. Kutunun içindeki nesnelere tek elden çıkarır. Nesnelere eliyle ileri- geri hareket ettirir. Küçük nesnelere toplamak için baş ve işaret parmağını kullanır.

On Birinci Ay: Ortalama on saniye ayakta yardımsız durur. Tek elinden tutulduğunda yürür. Yetişkin ile oturarak top oynar. Ayakta dururken oturma pozisyonuna geçer. Çömelme pozisyonundayken ayağa kalkar. Yardımsız yürür. Saplı nesnelere iter. Basamakları emekleyerek çıkar. Kolları ile güç gerektiren hareketleri yapar. Küçük nesnelere dar ağızlı kaba atar. Bardağı kulpundan tutar.

On İkinci Ay: Çömelme pozisyonundayken ayağa kalkar. Yardımsız yürür. Saplı nesnelere iter. Basamakları emekleyerek çıkar. Kolları ile güç gerektiren

	<p>hareketleri yapar. Nesnelerin kapağını yerlerine yerleştirir. Kalın yapraklı kitap sayfalarını çevirir.</p> <p>On Üç- On Beşinci Ay: Elinde nesne taşıyarak yürür. Yerdeki bir nesneyi eğilerek alır. Sabit duran topa ayağı ile vurur. Belli bir yüksekliğe tırmanır. Nesnelere dengeli bir şekilde üst üste koyar. Oyunlarda her iki elini eş güdümlü olarak kullanır. Kalemi avcuyla kavrar. Açılır kapanır nesnelere, açma kapama yapar. Kâğıdı yırtar. Nesnelerin düğmelerine basar. Topu iki eliyle tutarak karşısındakine atar. Suyu kaptan kaba boşaltır. Küçük nesnelere dar ağızlı kaptan çıkarır.</p> <p>On Altı- On Sekizinci Ay: Ellerinden tutulduğunda basamak çıkar. Parmak ucunda yükselir. Bisikleti ayakları yerdeyken sürer. Karalama boyama yapar. Kaşık ve çatalı uygun biçimde kullanır.</p> <p>On Dokuz- Yirmi Birinci Ay: Yardımla merdivenleri iner. Merdivenleri bir ayağının yanına diğerini getirerek çıkar. Karşısındakine topu havadan atar. Geri geri yürür. Dengeli koşar. Yardımla tek ayağının üzerinde durur. Kitap sayfalarını ikişerli üçerli çevirir. En az dört küpten (5x5 cm) kule yapar. Makası iki eliyle kullanır. İri boncukları ipe dizer. Vidalı kapakları açar.</p> <p>Yirmi İki- Yirmi Dördüncü Ay: Oyunağı ipinden çekerek yürür. Merdivenden yardımsız iner. Düz hat üzerinde yürür. Yerinde zıplar. İki- üç küpten (2,5x2,5 cm) kule yapar. Kapları boyutlarına göre iç içe yerleştirir. Makasla bir açılımlık hamleler ile kâğıdı keser. Nesneyi iki elinin avuçları içinde yuvarlar. Kalemi üç parmağıyla tutar. Kâğıdı iki eliyle buruşturur.</p> <p>Yirmi Beş- Otuzuncu Ay: Topu başının üzerinden geriye atar. Topu hedefe atar. Kaydırdıktan kayar. Düz ve belirli bir hat üzerinde geriye doğru yürür. Yumuşak malzemelerle şekiller oluşturur. Model olduğunda dik çizgi çizer. Nesnelere belirli bir hat üzerinde yan yana dizer. Dört beş küpten kule yapar. Paketlerin ambalajlarını açar. Kapı kolunu kullanarak kapıyı açar.</p> <p>Otuz Bir- Otuz Altıncı Ay: Parmak uçlarında birkaç adım atar. 15-20 cm yükseklikten atlar. Belirli bir uzaklığı (ortalama 15-20 cm) atlayarak geçer. Hareket eden topa tekme atar. Kendisine doğru atılan topu yakalamak için kollarını uzatır. Koşarken durup yerdeki nesneyi alıp koşmaya devam eder. Alçak engellerin üzerinden atlar. Pedal çevirir. Tek ayak üzerinde sıçrar. Modele bakarak yuvarlak çizer. Kâğıdı keser. Katlamalar yapar. Altı yedi küpten kule yapar. İri delikli boncukları ipe dizer. Tüp şeklindeki nesnelere işlevine uygun olarak sıkır.</p>
	<p>Birinci Ay: Kendinden 20-30 cm. uzaklıktaki parlak renkli nesneye bakar.</p> <p>İkinci Ay: Görme alanı içinde hareket eden nesnelere izler. Yetişkinini tanıdığını belli eder. Göz kontağı kurar.</p> <p>Üçüncü Ay: Parlak renkli ve hareketli nesneyi 180 derece izler.</p> <p>Dördüncü Ay: Elindeki nesne alındığında arar. Elindeki nesne alındığında nesneyi almak için elini uzatır. Sesleri ayırt eder. Değişik tatlara farklı yüz ifadeleri ile tepki verir.</p> <p>Beşinci Ay: Eline verilen nesneye oynar. Çeşitli kokuları ayırt eder.</p> <p>Altıncı Ay: Kaybolan nesneyi/kişiyi arar. Aynadaki görüntüsüne tepki verir.</p> <p>Yedinci Ay: Görme alanı içinde saklanan nesneyi arar. Görme alanı dışına çıkan yetişkine jest, mimik ve hareketlerle tepki verir. Nesneyi eliyle keşfetmeye çalışır.</p> <p>Sekizinci Ay: Kısmen saklanmış nesneyi bulur.</p> <p>Dokuzuncu Ay: İstenildiğinde elindeki nesneyi verir. Tanıdığı bir kişi ya da nesne sorulduğunda onu aramak için başını çevirir. Sorulduğunda aynadaki görüntüsünü parmağıyla gösterir.</p> <p>Onuncu Ay: Gözünün önünden kaldırılan nesneyi ilk saklanan yerde arar. Yetişkinin yaptığı el ve vücut hareketlerini taklit eder.</p> <p>On Birinci Ay: Kutuların içindeki nesnelere bulur. Nesneyi amacına uygun biçimde kullanır. Kolayca ulaşamayacağı nesnelere çeşitli yolları deneyerek ulaşır. Resimleri/fotoğrafları inceler.</p> <p>On İkinci Ay: Saklanan nesneyi birden fazla yerde arar. Bir grup nesne arasından adı söylenen nesneyi gösterir. Çevresinde oynayan çocukları izler.</p>

<p>Bilişsel Gelişim Özellikleri</p>	<p>On Üç- On Beşinci Ay: Nesneyi en son saklandığı yerde bulur. Çeşitli nesnelere oyunlarında kullanır. Eşyaları mekândaki yerlerinde arar. Özellikleri söylenen nesnelere verir. Şekilleri uygun boşluklara yerleştirir.</p> <p>On Altı- On Sekizinci Ay: Daha önceden tanıdığı varlıkları başka bir yerde gördüğünde tanıdığını belli eder. Basit problem durumlarına çözüm üretir. Uzaktaki nesneyi gösterir. Birbirini izleyen iki yönergeye uyar. Vücudun iki parçasını gösterir.</p> <p>On Dokuz- Yirmi Birinci Ay: Aynı iki nesneyi eşleştirir. Vücudun 3-4 parçasını gösterir. Birbiriyle ilişkili iki nesneyi bir araya getirir. Basit sınıflamalar yapar. Yetişkin davranışını ses ve hareketle taklit eder. Nesnelere çıkardıkları sese göre ayırt eder.</p> <p>Yirmi İki- Yirmi Dördüncü Ay: Nesnelere merak eder. Sorulduğunda nesnelere/varlıkların parçalarını isimlendirir. Sembolik oyun oynar. Gözlemediği bireylerin davranışlarını onlar olmadığında da taklit eder. Yer bildiren yönergelere uygun tepkide bulunur. Parça bütün ilişkisi kurar.</p> <p>Yirmi Beş- Otuzuncu Ay: Tek basamaklı sayıları art arda söyler. Çeşitli rollere girerek oyun oynar. Rengi söylenen nesneyi gösterir. Art arda verilen üç yönergeyi yerine getirir. Varlıkların sesiyle resimlerini eşleştirir.</p> <p>Otuz Bir- Otuz Altıncı Ay: Neden- sonuç ilişkisi kurar. Nesnelere birden fazla özelliğine göre sınıflar. Sorulduğunda zıt kavramları söyler. Yakın geçmişteki olayları hatırlar. “Tek” ve “Çift” kavramlarını içeren yönergelere uygun davranır. İki nesneyi belirli bir özelliğine göre sıralar. Basit ritim kalıplarını tekrar eder. Basit şarkıları ezbere söyler.</p>
<p>Dil Gelişim Özellikleri</p>	<p>Birinci Ay: Bebek her türlü ihtiyacını ağlayarak ifade eder.</p> <p>İkinci Ay: Bebek acıkma, altının kirlenmesi gibi durumlarda farklı şekillerde ağlar.</p> <p>Üçüncü Ay: Bebek genellikle rahat ve mutlu iken ünlü sesleri çıkarır. Genelde sesin kaynağına gözünü açıp kapatarak, kafasını çevirerek, başını oynatarak yönelir.</p> <p>Dördüncü Ay: Ürettiği sesler yetişkin konuşurken kısa süreli kaybolur. Yetişkin sustuğunda bebek yeniden sesler çıkarmaya başlar.</p> <p>Beşinci Ay: Yetişkinin çıkardığı sesleri taklit eder. İsmi söylendiğinde tepki verir.</p> <p>Altıncı Ay: Dudak sesleri çıkarır. Tek heceli anlamsız sesler çıkarır. İsteklerini belirtmek için ses, jest ve mimiklerini kullanır.</p> <p>Yedinci Ay: Yüksek/alçak ses tonlamalarına tepki verir. Yetişkinin çıkardığı sesleri kısa bir süre sonra tekrar eder.</p> <p>Sekizinci Ay: Yetişkinin ilgisini çekmek için kendi kendine sesler çıkarır.</p> <p>Dokuzuncu Ay: Dinlediği sesleri taklit eder. Kendisiyle konuşan kişiye farklı sesler çıkararak tepki verir.</p> <p>Onuncu Ay: Konuşmadaki tonlamalara benzer sesler çıkarır. İsteklerini ses, jest ve mimikle ifade eder.</p> <p>On Birinci Ay: Nesnelere ve varlıkları ifade edebilmek için kendine özgü ses, sözcük ve benzeri ifadeler kullanır.</p> <p>On İkinci Ay: Nesnelere ya da kişilerin adlarını söyler. Tek sözcüklü cümle kurar. Bir- on arasında sözcük söyler.</p> <p>On Üç- On Beşinci Ay: Sorulduğunda adını söyler. Anne- baba sözcüklerini anlamına uygun kullanır. Bir- yirmi arasında sözcük söyler. Tanıdığı nesnelere isimlendirir.</p> <p>On Altı- On Sekizinci Ay: Ritmik/Melodik sesleri mırıldanarak tekrar eder. Sözel oyunlar oynar. Eylemleri uygun ses taklitleriyle ifade eder. İsimleri söylendiğinde kitaptaki resimleri gösterir.</p> <p>On Dokuz- Yirmi Birinci Ay: Yirmi- elli sözcüğü anlamına uygun kullanır. İki- üç sözcükten oluşan bağlaçsız cümleler kurar (telgrafik konuşma). Basit sorulara uygun yanıt verir. Kısa öyküleri dikkatini vererek dinler. Resmini gördüğü nesneyi isimlendirir.</p> <p>Yirmi İki- Yirmi Dördüncü Ay: Elliden fazla sözcüğü anlamına uygun kullanır. Zamirleri kullanır. Soru cümleleri kurar. Bildiği şarkı ya da tekerlemelere eşlik eder.</p>

	<p>Yirmi Beş- Otuzuncu Ay: Çoğul ekini kullanır. Anlaşılır şekilde konuşur. Adını ve soyadını söyler. Üç ve daha fazla sözcüklü cümleler kurar. Basit cümlelerde zamirleri kullanır. Basit cümlelerde edatları kullanır. “Hepsi” ve “biri” ifadelerine uygun tepkiler verir. Nesnelere isterken isimlerini söyler. Anlatılan öyküyü dinler.</p> <p>Otuz Bir- Otuz Altıncı Ay: İki basit cümleyi birleştirir. Resimde gördüğü olayları anlatır. Dinlediği öyküyü anlatır. Çevresindeki ya da öyküdeki olayı dramatize eder. Açık uçlu sorular sorar.</p>
Sosyal- Duygusal Gelişim Özellikleri	<p>Bir Ay: Kendiliğinden gülümser. Dokunsal uyarana tepki verir.</p> <p>İkinci Ay: İnsan yüzüne gülümser.</p> <p>Üçüncü Ay: Farklı jest ve mimiklere tepki verir. Sesli güler. Tanıdığı durumlara tepki verir.</p> <p>Dördüncü Ay: Farklı yüz ifadelerine tepki verir.</p> <p>Beşinci Ay: Yumuşak sese ve gülümseyen yüze gülme, mutlu sesler çıkarma gibi davranışlarla tepki gösterir.</p> <p>Altıncı Ay: Kucağa alınmak ister. Tanıdığı kişi kucağa aldığı anda ona sarılır.</p> <p>Yedinci Ay: Kendisiyle oynayan kişiye eşlik eder. Müzik dinlemekten hoşlanır.</p> <p>Sekizinci Ay: Dinlediği müziğin özelliğine göre farklı tepkiler verir.</p> <p>Dokuzuncu Ay: Engellendiğinde ses çıkararak tepki verir. Tanımadığı kişilerden utanır. Kendisiyle yakın iletişimi olan kişiler yanından ayrıldığında ağlar. Oyuna katılır.</p> <p>Onuncu Ay: Kişi tercihi yapar. Oyuncak tercihi yapar. Ses çıkaran nesnelere ve oyuncaklarla oynamaktan hoşlanır. Basit el ve parmak oyunları oynar.</p> <p>On Birinci Ay: Duygularını, ses, jest ve mimiklerle ifade eder. Oyunlarında taklidi kullanır.</p> <p>On İkinci Ay: Başkalarının ilgi gösterdiği davranışları taklit eder. Bağımsız hareket etmek ister. Hoşuna giden hareketleri tekrar tekrar yapar.</p> <p>On Üç- On Beşinci Ay: Kendi isteklerinin yapılması için ısrar eder. Yeni karşılaştığı durumlarda duygularını ifade eden sesler çıkarır. Başkalarının duygularını anlamak için yüzüne bakar.</p> <p>On Altı- On Sekizinci Ay: Başkalarının duygusal ifadelerini taklit eder. Öfkeli olduğunda yetişkin desteği ile sakinleşir. İlgi çekmek için çeşitli davranışlar gösterir. Aynı mekânda diğer çocuklarla etkileşime girmeden oyun oynar. Yetişkinle etkileşimli oyun oynar.</p> <p>On Dokuz- Yirmi Birinci Ay: Bağımsız davranışlar gösterir. Akranlarına ilgi gösterir.</p> <p>Yirmi İki- Yirmi Dördüncü Ay: Sosyal iletişim kalıplarını kullanır. Evde basit işlere yardım eder.</p> <p>Yirmi Beş- Otuzuncu Ay: Oyun arkadaşını seçer. Cinsiyetini bilir. Kendine ait nesnelere paylaşır. Basit kurallara uyar.</p> <p>Otuz Bir- Otuz Altıncı Ay: Yaşlılarıyla birlikte oyun oynar. Grup içi konuşmalara katılır. İsteklerinin ertelenmesini kabullenir. Grupla şarkı söyler/dans eder.</p>

GELİŞİM ALANLARI FORMU

Doküman No	ÇGB-EK-2.2
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	35 / 44

İlk Çocukluk Döneminde Gelişim Özellikleri (3-6 Yaş)	
Bilişsel Gelişim Özellikleri	<p>36-48 Aylık: Zıt kavramları ayırt eder. 1'den 10'a kadar sayar. Birebir eşleştirme yapar. Üç küple köprü yapar. 1'den 10'a kadar olan nesnelere içinden istenilen sayıdaki nesneyi gösterir. 4 parçalı yapbozunu tamamlar. Renkleri tanımlar ve eşleştirir. Resmini gördüğü nesneyi tanımlar. Kendisine söylenen vücut bölümlerini gösterir. Cinsiyetini söyler. Modele bakarak iki nesneden oluşan örüntüyü devam ettirir.</p> <p>48-60 Aylık: İnsan resmini 6 ögeyi içerecek şekilde çizer. 4-10 parçalı yapbozu tamamlar. Nesnelere ile rakamlar arasında ilişki kurar. 1-5 nesneyi ortak özelliklerine göre gruplandırır. 1'den 20'ye kadar birer ritmik sayar. Aynı sayıdaki nesne gruplarını eşleştirir. Verilen iki yarımı birleştirerek bütün oluşturur. Mekânda konum ile ilgili yönergeleri uygular. Bir olayı oluş sırasına göre sıralar. Birkaç nesnenin hangi malzemenin yapıldığını söyler. 10 küple kule yapar. Farklı dokulardaki nesnelere ayırt eder. Renkleri isimlendirir. Kısa bir süre önce gördüğü nesne/kişi/resimle ilgili sorulara cevap verir. Resimdeki eksik parçaları örneğe bakarak tamamlar. Gösterilen resimlerden öykü oluşturur. Neden sonuç ilişkisi içeren sorulara cevap verir. Nesnelere çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır. İki nesneden oluşan örüntü yapar. Seslerdeki farklılıkları (yüksek ses, kalın/ince ses gibi) ayırt eder.</p> <p>60-72 Aylık: İnsan resmindeki eksik vücut bölümlerini çizer. 10-25 parçalı yapbozu tamamlar. Geometrik şekilleri birleştirerek yeni şekiller oluşturur. 6-10 nesneyi herhangi bir özelliğine göre gruplandırır. 1'den 10'a kadar olan nesne grupları ile rakamlar arasında ilişki kurar. 1'den 10'a kadar olan nesnelere kullanarak toplama yapar. 1'den 10'a kadar olan nesnelere kullanarak çıkartma yapar. Yarım ve bütün olan nesnelere gösterir. 1'den 20'ye kadar olan rakamları sıralar. Eşleştirme, ilişki kurma, gruplandırma ve sıralamayı nasıl yaptığını açıklar. Neden-sonuç ilişkilerini kurar. Kısa bir süre gösterilen bir resimdeki ayrıntıları hatırlar. Bir olaydan sonra ne olabileceğini tahmin eder. Nesnelere arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyler. Bir dizi içerisindeki nesnelere birbirlerine göre konumlarını söyler. Miktar bildiren kıyaslama ifadeleri kullanır. Haftanın günlerini sırasıyla söyler. 20'ye kadar ritmik sayar. Günün farklı zaman dilimlerinin isimlerini söyler. Somut nesnelere kullanarak grafik oluşturur. Nesne grafiğini okur. Üç nesneden oluşan örüntü yapar.</p>
Dil Gelişim Özellikleri	<p>36-48 Aylık: Sesin geldiği yönü söyler. 3-4 sözcüklü cümleler kurar. Neden, nasıl, kim gibi sorular sorar. Geçmiş zaman ifadelerini kullanır. Konuşmalarında isim ve fiilleri kullanır. Konuşmalarında kişi zamirlerini kullanır. Konuşmalarında sıfatları kullanır. Konuşmalarında çoğul eklerini kullanır. Sohbeta katılır. Duygularını özel olarak ifade eder. Nesnelere işlevlerini anlatır. İfadelerinin çoğu anlaşılır. Art arda verilen iki veya üç yönergeyi yerine getirir. Kendi kendine şarkı veya tekerleme söyler. Yaptığı günlük işlerle ilgili olarak sorulara cevap verir. İki olayı oluş sırasına göre anlatır.</p> <p>48-60 Aylık: Sesin özelliğini söyler. Sesin kaynağının ne olduğunu söyler. Birleşik cümleler kurar. 4-5 sözcüklü cümle kurar. Konuşmalarında bağlaçları kullanır. Konuşmalarında olumsuz sözcük yapılarını kullanır. Konuşmalarında edat kullanır. Zıt anlamlı sözcükleri kullanır. Sözcüklerin anlamlarını sorar. Nesnelere işlevlerini sorar. Nesnelere işlevleriyle ilgili sorulara yanıt verir. Neden, nasıl, kim gibi sorulara yanıt verir. Art arda verilen iki veya üç yönergeyi yerine getirir. Görüş alanı dışındaki nesnelere ilgili yönergeleri yerine getirir. Kısa, basit sorularla ilgili yönergeleri yerine getirir. Az sayıda ses hatasıyla konuşur. Deneyimleriyle ilgili konuşur.</p> <p>60-72 Aylık: Sesler arasındaki farklılıkları söyler. Sesler arasındaki benzerlikleri söyler. Verilen sese benzer sesler çıkarır. Sesin tonunu, hızını şiddetini ayarlar. Sıralı ve birleşik cümleler kurar. Cümlelerinde özneye uygun fiil kullanır. 6 ve daha fazla sözcükten oluşan cümleler kurar. Geçmiş, şimdiki ve gelecek zamanı kullanır. "Kim, nerede, ne, ne zaman, neden, nasıl" gibi sorular sorar. "Kim, ne, ne zaman,</p>

	<p>nerede, neden, nasıl” gibi soruları yanıtlar. Cümlelerinde “Çünkü, daha sonra” gibi bağlaçlar kullanır. İşaret ve kişi zamirlerini kullanır. Konuşmalarında zaman zarflarını kullanır. Dil bilgisi kurallarını çoğunlukla doğru kullanır. Zıt ve eş anlamlı sözcüklerin anlamlarını söyler. Eş sesli sözcüklerin anlamlarını söyler. Sohbeta katılır, sohbeti sürdürür. Akıcı konuşur. Dinlediği bir öyküyü anlatır. Resim, nesne ve olaylar arasında ilişki kurarak anlamlı öykü anlatır. Konuşmalarında mizahı kullanır. Çevresindeki yazılı materyalleri inceler. Yazının bir anlamı olduğunu bilir. Yetişkinlere duygu ve düşüncelerini anlatır. Okumanın günlük yaşamdaki yerini söyler. Yazının yönünü gösterir. Kitaptaki resimlere bakarak okuyormuş gibi yapar.</p>
<p>Sosyal- Duygusal Gelişim Özellikleri</p>	<p>36-48 Ay: Kendisi ile ilgili sorulara cevap verir. Grup oyunlarına katılır. Sıraya girer. Sırasını bekler. Nezaket sözcüklerini kullanır. Duygularını ifade eder. Başkalarının duygusal ifadelerini fark eder. Yetişkin denetiminde kurallara uyar. Basit sorumlulukları yerine getirir. Kendisi hakkında olumlu ifadeler kullanır. Kendine ait nesnelere paylaşır. Gerekli durumlarda izin ister/izin alır.</p> <p>48- 60 Ay: Adımı, soyadını ve yaşını söyler. Duygularını jet ve mimiklerle ifade eder. Başkalarının duygu durumlarına uygun ifadeler verir. Yetişkin/akran liderliğine uyum gösterir. Bir sorunu olduğu zaman yardım ister. Başkalarına yardım etmeye karşı isteklidir. Başladığı işi sürdürme çabası gösterir. Sosyal problemlerini çözme konusunda çaba gösterir. Gerektiği durumlarda bağımsız davranır.</p> <p>60-72 Ay: Evinin adresini söyler. Ebeveyninin telefon numarasını söyler. Duygularını belli eder. Başkalarının duygularını açıklar. Kendini özgün yollarla ifade eder. Kurallara uyar. Gerekli durumlarda kuralları başkalarına açıklar. Aldığı sorumluluğu yerine getirir. Kendine güven duyar. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlar. Yeni tanıştığı bireylerle kolay iletişim kurar. Amaçları doğrultusunda davranır. Duygularını kontrol eder. Gerektiği durumlarda liderliği üstlenir.</p>
<p>Motor Gelişim Özellikleri</p>	<p>36-48 Ay: Düz çizgide yürür. Kollarını sağ kol sol bacak/sol kol sağ bacak salınımı yaparak koşar. Çift ayakla yerinde sıçrar. Tek ayak üzerinde sıçrar. Durduğu noktadan çift ayak öne doğru atlar. Değişik yönlere yuvarlanır. Topu iki eliyle hedefe atar. Topu yere vurup tutar. Durduğu yerde ayakla sabit topa vurur. Atılan topu bütün vücudu ile tutar. Raketle yukarıya doğru topa vurur. Tek ayak üzerinde 4-5 sn. durur. Denge tahtasında kısa mesafe yürür. Bisikletle pedal çevirerek ilerler. Sıvıları bir kaptan başka bir kaba boşaltır. Yumuşak malzemeleri kullanarak değişik şekiller oluşturur. Verilen basit şekilleri keser. Baskı- yapııştırma işlerini yapar. Daire şekli çizer. 8 küple kule yapar. Müzik eşliğinde serbest dans eder.</p> <p>48- 60 Aylık: Dairesel çizgide yürür. Koşarken komutla yön değiştirir. 30 cm. yükseklikten atlar. Engelin üzerinden çift ayak atlar. Durduğu yerde kollarından kuvvet alarak çift ayakla ileri doğru atlar. Tek ayak üzerinde ritmik olarak 4-6 kere sıçrar. Galop hareketini yapar. Kayma adımı yaparak ilerler. Tek ayakla sekme hareketi yapar. Topu yerde 3 kere sektirir. Küçük topu tek elle atar. Atılan topu elleriyle tutar. Küçük topu yerde yuvarlar. Koşarak sabit topa ayakla vurur. Raket/sopa ile sabit topa vurur. Tek ayak üzerinde 7-8 sn. durur. Denge tahtasında ayak değiştirerek yürür. Bisikletle köşeleri döner. Basit dans adımları yapar. Örneğe bakarak gösterilen modeli çizer. Nesnelere ipe dizer.</p> <p>60-72 Ay: Engelin üzerinden koşarak atlar. Ritme uygun olarak sekme hareketi yapar. Tek ayak sıçrayarak 2-3 m. ilerler. Topu tek elle omuz üstünden atar. Topu tek elle yuvarlar. Belli bir mesafedeki hedefi vurur. Topu yerde 5-6 kere sektirir. İp atlar. Vücudunun farklı bölümlerini kullanarak dengede durur. Tek ayak üzerinde 9-10 sn. durur. Çeşitli hareketleri müzik ve ritim eşliğinde ardı ardına yapar. Yumuşak malzemeleri kullanarak 2-3 parçalı kompozisyonlar oluşturur. Örnek gösterildiğinde kâğıdı çapraz şekilde katlar. Örneğe bakarak, daire, üçgen, kare, dikdörtgen çizer. Yatay, dikey, eğri ve eğik çizgiler çizer. Yatay, dikey, eğri ve eğik çizgilerden yeni bir şekil oluşturur. Kalem doğru tutar. Örneğe bakarak 1-5 arası rakamları yazar.</p>
<p>Öz Bakım Becerileri</p>	<p>36- 48 Ay: Kendi kendine yemek yer. Düğmesiz ve bağımsız giysileri yardımsız çıkarır. Yardımla giyinir. Giysilerini ön ve arkayı ayırt ederek giyer. Ellerini ve yüzünü yardımla yıkar, kurular. Dişlerini yardımla fırçalar. Saçını yardımla tarar. Tuvalet gereksinimini yardımla karşılar. Kendine ait eşyaları toplar.</p>

48-60 Ay: Saçını tarar. Giysilerini yardımsız çıkarır, giyer. Giysisindeki büyük düğmeleri ilikler, çözer. Giysilerini asar. Ayakkabılarının bağcıklarını yardımla bağlar. Ellerini ve yüzünü yardımsız yıkar. Dişlerini fırçalar. Sofra kurallarına uygun davranır. Yemekle ilgili araç gereçleri doğru kullanır. Ev işlerine yardımcı olur. Tuvalet gereksinimini kendi başına karşılar.

60-72 Ay: Dişlerini fırçalar. Elini yüzünü yıkar, kurular. Vücudunu yıkar. Günlük işlerde sorumluluk alır yerine getirir. Hava şartlarına uygun giysiler seçer. Giysilerini kendi kendine çıkarır, giyer. Giysilerinin düğme ve çitçitlerini çözer, ilikler. Ayakkabılarını bağlar. Yemek araç gereçlerini doğru kullanır. Yemek tabaklarını veya servis tepsisini taşır. Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanır. Tehlike yaratacak durumlardan kaçınır.

GELİŞİM ALANLARI FORMU

Doküman No	ÇGB-EK-2.3
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	38 / 44

6-12 Yaş Çocukların Gelişim Özellikleri	
Motor Gelişim Özellikleri	<p>6 Yaş: Ayakkabılarını bağlar. Kendi kendine giyinir ve soyunur. Topu belirlenen hedefe atar. Yerden 40-50 cm yükseklikteki bir tahta üzerinde öne arkaya yürür. 10 sn. de 35-40 metre koşar. 75-80 cm uzunlukta atlar. Basit geometrik şekilleri, harfleri ve rakamları kopya eder. Kurşun kalem düzgün bir şekilde kullanabilir. Birçok ihtiyacını kendi karşılayabilir. Büyüme önceki döneme göre yavaşlamıştır.</p> <p>7 Yaş: Koşarak topa vurma, kaykay ile bir yerden atlamak gibi hareketleri yapabilir. Bir müziğin ritmine uyum sağlayarak yürüyebilir. Birkaç motor becerilerini aynı anda yapabilir. Bisiklet binmek, yüzmek, dans ve jimnastik becerileri daha fazla gelişir. Kalem tutmak, resim yapmak gibi küçük motor becerileri daha da gelişir. Bedensel gelişimleri yavaş devam etmektedir.</p> <p>8-9 Yaş: Bu dönemde çocuk gücünün üstünde işlere kalkışır. Gerilim boşaltıcı bazı hareketleri (gözlerini kırıştırma, parmağını emme, mide ağrıları gibi) görülebilir. Yarışları severler. El- göz koordinasyonu daha iyi gelişmiştir. Bu gelişim yazma, boyama, dikiş dikme, makas kullanma vb. faaliyetleri daha iyi yapmalarını sağlar. Fiziksel etkinlikler daha fazla olduğu için kazalara daha sık rastlanır.</p> <p>9-10 Yaş: Çocuk uzamaya ve ağırlığı artmaya devam eder. Kız çocuklarının beden gelişimi erkek çocuklarının beden gelişiminden daha hızlıdır. Bunun için kız çocukları hareketlerine daha kolay hâkim olurlar ve el becerileri daha çabuk gelişir. Küçük kasların gelişimi sonucu el becerileri artar.</p> <p>10-11 Yaş: Çocuk uzamaya ve ağırlığı artmaya devam eder. Hareket etkinlikleri için gerekli kuvvet sağlanır. Hareketleri belirli bir hızda yapabilirler. Vücut harekete uygun şekilde esneklik kazanır.</p> <p>11-12 Yaş: En hızlı büyüme ve gelişim dönemidir. Cinsiyet hormonlarının salgılanmaya başlanması bu hormonların vücuttaki öteki hormonlarla birleşmesi kemik ve kaslardaki büyümeyi hızlandırır. Kızlarda erkeklerden daha hızlı gelişim görülür. Bazı uyum sorunları yaşanabilir.</p>
Bilişsel Gelişim Özellikleri	<p>6 Yaş: Çevresindeki eşyaların nelerden yapıldığını söyler. Mesleklere göre yapılan işleri söyler. Zıt kavramları söyler. Yaşadığı şehrin ve sokağın adını söyler. Nedene göre sonucu söyler. Sonuca göre nedeni söyler. Dün, bugün ve yarın ile ilgili konuşur. Kendine söylenen 5-6 kelimelik cümleyi tekrarlar. Sağını solunu bilir.</p> <p>7 Yaş: Mantıksal düşünme gelişmeye başlar. Bazı mecaz sözcükleri anlamakta güçlük çeker. Yaparak, yaşayarak, duyu organlarını kullanarak kavram gelişimi hızlanır, deneyim kazanır. Kuralları değiştirebileceklerini kabul eder. Kendisine kurallar koyabileceğini öğrenir. Bencillik fazlasıyla belirginleşir. Atasözleri ve deyimleri anlamayabilir.</p> <p>8-9 Yaş: Somut düşünce hâkimdir. Fakat zihin gücü sürekli bir gelişim içindedir. Sayı, zaman, mekân, boyut, hacim, uzaklık kavramları yerleşmeye başlar. Olayların, nesnelerin yüzeysel anlamlarını algılar, görünmeyen anlamları çıkarabilir (Örneğin, atasözleri, sözcükleri kendi anlamlarıyla yorumlamaya çalışır.). Anlama kavrama yeteneği, soyut düşünce kabiliyeti sınırlıdır. Yeni bir bilgiyi, ancak yaşantıları varsa hazmedebilir. Çevresini toptan algılar, fakat dünyayı keşfetme arzusu kuvvetlidir. Zaman, sayı gibi soyut kavramları oluşturmak için zihin gücünü ve belleğini güçlendirecek etkinliklere yer vermek (olayları kronolojik sıraya göre anlatmak, olayları anlatırken zaman kavramına uyması konusunda çocuğu uyarmak vb.)</p> <p>9-10 Yaş: Daha gerçekçi düşünmeye başlar. Hiç görmediği bir nesneyi zihninde canlandırabilir. Düşüncesini eleştirir, düzeltir. Deyimlerin atasözlerinin anlamlarını sezme başlar. Zihinsel tartışmalar yapar.</p> <p>10-11 Yaş: Mantıklı ve soyut düşünme yeteneği önceki dönemlere kıyasla daha ileri düzeydedir. Fakat somut düşüncenin bazı özellikleri devam etmektedir. Zaman ve yer kavramları tamamıyla gelişmiştir. Kendi kendine çalışma, öğrenme ve araştırma yapma becerisi kazanmıştır. Tedirginlikler ve huzursuzlukların azaldığı sakin bir dönemdir. Benliklerini ve hayatını olduğu gibi kabul etme eğilimindedir.</p> <p>11-12 Yaş: Mantıksal düşünmenin yetişkinler düzeyine eriştiği bir dönemdir. Bu evrede çocuklar düşünce kurallarını ve mantık yollarını bulmaya çalışırlar. Bu dönemde görüş</p>

	alışverişi ve tartışma, çocuğun yaşamında önemlidir. Çocuğun anlayışı giderek gelişir ve bazı alışkanlıklar kazanır.
Dil Gelişim Özellikleri	<p>6 Yaş: Anlamli sorular sorar. Konuşulan bir konu hakkında fikirlerini söyler. Sorulara anlamli cevaplar verir. Bazı kelimelerin anlamlarını açıklar. Birkaç olayı birbirine karıştırmadan anlatır. Nezaket kelimelerini kullanır. Bir olayı ve hikâyeyi söz ve hareketlerle anlatır. Bazı sözcüklerin eş ve karşıt anlamlarını bilir.</p> <p>7 Yaş: Yetişkin diline yakın bir konuşma yeteneğine sahiptir. Karşılıklı konuşma artar. Konuşmaktan zevk alır. Çocuksu konuşmayı tamamen terk eder. Yanlış öğrendiği kelimeleri, sesleri düzeltmeye çalışır. Yetişkin insanlar gibi okuyabilir. Önceleri tek taraflı gelişen anlatım yeteneği, yazının ilerlemesiyle tamamen değişir ve düşüncelerini başkalarına aktarmaktan zevk alır hale gelir.</p> <p>8-9 Yaş: Sözlü beceri artar. Dili hızla gelişir. Eski sözcük bilgisini zenginleştirir. Bunların çoğu sıfat ve edattır. Yalnızca olayların ve nesnelerin adlarını öğrenmekle yetinmez, özelliklerini, farklılıklarını, benzerliklerini de öğrenmek ister. Farklılıklarını ve benzerliklerin farkına varır. Benzerlikleri öğrenmeden farklılıkları meydana çıkarır.</p> <p>9-10 Yaş: Çocuğun kelime hazinesi çok gelişmiştir. Okuması büyük bir insanın ki gibi olabilir. Yazı ile kendilerini anlatabilirler.</p> <p>10-11 Yaş: Çocuğun kelime hazinesi çok gelişmiştir. Ansiklopedi ve diğer kaynaklardan yararlanabilirler.</p> <p>11-12 Yaş: Çok daha fazla sayıda kelimenin anlamını bilir ve cümle içinde kullanır. Tek bir kelimenin birden fazla anlamı olduğunu bilir ve bu kelimeleri cümle içinde farklı işlevlerde kullanır. Tek bir durumu ifade etmek için birden fazla kelime kullanabileceğini bilir ve gerektiğinde kullanır. Edilgen cümle kullanım sıklığı artar. Bağlaç kullanım sıklığı artar. Konuşurken cümlelerini daha iyi planlar, ifadeleride daha detaylı açıklamalara yer vermeye başlar.</p>
Sosyal- Duygusal Gelişim Özellikleri	<p>6 Yaş: Günlük işlerde sorumluluk alır. Oyunu kurallarına göre oynar. Başladığı işi bitirir. Kişileri ve eşyaları paylaşır. Büyüklelerini memnun etmeye çalışır. Kendinden küçüklere karşı koruyucudur. Değişik arkadaşlar edinir. Haksızlığa uğradığı zaman kendini savunur. Adil olan cezayı kabul eder. Korkularını söyler. Kendine yetişkin gibi davranılmasından hoşlanır. Çok hızlı duygu değişiklikleri yaşar. Meraklıdır. Heveslidir. Okula gitme macerasından hoşlanır.</p> <p>7 Yaş: Hayalcidir, benmerkezcidir. Sıkılgandır. Tanımadıkları ile iyi geçinemez. Yeteneklerini tekrar tekrar prova etmek ve geliştirmek ister. Arkadaş canlısıdır. Kendi dünyasının kontrolünü elinde tutmak ister. Ana babasının sevgisine gereksinim duyar. Küçük düşmekten korkar. Şikâyet eder. Olayların iç yüzünü kavrayabilir. Harekete geçmeden önce çekimserdir. Duyguları açısından tehlikeli çağlardadır. Küser. Kendini başkasının yerine koyabilir. Bu dönemde çocuk sosyal benliğini keşfeder. Ben kimim? Etrafımdaki bireyler kimlerdir? Benimle onlar arasındaki mesafe nedir? Gibi sorulara sıkça başvurur.</p> <p>8-9 Yaş: Daha çok bir yetişkine benzer. Dağınıktır. Yeni fikirleri sever. Gösteriden hoşlanır. Coşkuludur. Ana babasına bağlıdır. Dik kafalıdır. Giderek gelişen zekâ ve iç görüye sahiptir. Para ilgisini çeker. Kendini ilgilendirmeyen konulara kulak misafiri olur. Sevgisini gösterir. Büyüyünce ana babası gibi olmak ister. Övülmeyi bekler. Güvenilmeyi ister. Karşı cinse karşıdır. Bağımsızlığının peşindedir. Başkalarını düşünür. Kendini kontrol eder.</p> <p>9-10 Yaş: Derin düşüncelere dalar. Gergindir, endişelidir, unutkanlıdır. Güven duyabilir, dürüsttür, eli açıktır. Kuralları sever. Arkadaşlarına uyar. Kendini eleştirir. Spor sever. Bir şeyler biriktirir. Kötü kelimeler kullanır. Ana- babaya ihtiyacı vardır. Bebeksi davranışlara geri döner. Kolaylıkla cesareti kırılır. Kendine güvenir, kendini harekete geçirir. Ev dışı etkinliklere bayılır. Dost tavırlı, içten, gözlemci ve ısrarcıdır. Kendi düşünce ve tavırlarını tahlil edebilir. Karşı cinse karşıdır.</p> <p>10-11 Yaş: Öğretmeni, arkadaşları ve özellikle annesiyle kurduğu yakın ilişkiler ön plana geçer. Dünyada en çok anne babasını sevdiğini söyler. Erkek çocuklar babaya yakındırlar ve her konuda otorite olduklarına inandıkları babayı model alırlar. İlgi alanları oldukça çeşitlenmiş ve genişlemiştir. Evde, anne-babalarının yanında kendilerini çok güçlü hissederler. Bu yaştaki çocuklar benliklerini ve hayatı olduğu gibi kabul etme eğilimindedirler. Olayların üzerinde fazla durmazlar. Ailesini bir önceki yaş döneminden daha fazla sever ve bağlıdır. Ailece yapılan her faaliyete bu dönemde katılmaya hazırdır. Çocukluk dönemi bitişi ile tanışır. Düşünmeden hareket eder. Ağlamaklıdır. Grup tarafından kabul edilmek ister. Duygusaldır. Kendinden küçüklere eleştirir. Duygusal</p>

patlamaları sık değildir, olduğunda da şiddetli ve anidir. Sosyaldır. Ahlak prensiplerine göre davranır. Meraklıdır. Dikkatsizdir. Bir kahramana aşırı sevgi gösterir. Doğal ve ani tepki verir. Gururludur. Başarı peşindedir. Grup çalışmalarına uyar. Uysaldır. Ne dediğini bilmez, kararsızdır.

11-12 Yaş: Ana-babadan ayrılmaya çalışır. Genellikle iyi kararlar verir. Rahat duramaz, kıpır kıpırdır. Huysuzluk ve aksilik yapabilir. Ergen gibi davranmak ister. Duygu durumu hızlı değişir. Kararsızdır, sakardır, taşkındır. Duygusaldır, vicdanlıdır, vericidir. Benmerkezcidir, her şeyi para ile ölçer. Bilgi vermekten hoşlanır. Mizahı sever, meraklıdır ve rekabetçidir. Giyim ve davranışlarına özen göstermez. Eleştiriseldir, adil davranılmasını ister. Anne -babanın mükemmel olmadığını fark etmeye başlar.

GELİŞİM ALANLARI FORMU

Doküman No	ÇGB-EK-2.4
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	41 / 44

Ergenlik Dönemi (12-18 Yaş)	
Erken Ergenlik (10-14 Yaş) ve Geç Ergenlik (15-18 Yaş)	Fiziksel ve Motor Gelişim <p>Boy ve ağırlığın hızlı artışı gerçekleşir. Yağ ve kas dokularının dağılımı ve miktarı değişir. Kas dokusu, kızlarda ilk adet görme, erkeklerde ise boyca uzama hızı doruğu ile eş zamanlı olarak en yüksek değere ulaşır. Deri altı yağ dokusu iki cinste de ergenliğin ilk yıllarında azalır daha sonra artış gösterir. Dolaşım ve solunum sistemindeki değişiklikler gerçekleşir. Erkek ergenlerde; cilt daha yağlı olur. Omuzlar genişler. Yüzde kıllanma olur. Koltuk altında kıllanma olur. Kasık bölgesi kıllanır. Penis ve testisler büyür. Boyun, göğüs ve bacak kasları büyür ve güçlenir. Kız ergenlerde; Vücut daha kıvrımlı olur. Cilt daha yağlı olur. Göğüsler gelişmeye başlar. Kasık bölgesi kıllanır. Koltuk altında kıllanma olur. Kalça kemikleri genişler. Bacak kasları büyür ve güçlenir. 11-16 yaşları arasında büyüme atağı gerçekleşir. Boy uzaması her yerde eşit başlamaz. Uzama her zaman uçlardan gövdeye doğrudur. Ergenlerde büyümesi ilk hızlanan vücut kısmı bacaklardır. Gövde uzamasındaki hızlanma ise bacaklardan bir yıl sonradır. Bu durum ergenlik döneminde sakarlığın en önemli nedenidir.</p>
Erken Ergenlik Dönemi	Sosyal- Duygusal Gelişim <p>Kendisi ve pubertal gelişimi ile ilgili endişeleri vardır. Görünüşü ile ilgili kararsızlık yaşar. Duygu ve davranışlarında, yorum ve ifade biçimlerinde aşırıdır. Duygusal dalgalanmalar olur. Özel yaşama sahip olma isteği vardır (Günlük tutma, oda kapısını kilitleme gibi) Otoriteyi sorgular, test eder. Uyku ve yeme düzeninde değişimler yaşanır. İlkokuldan ortaokula geçişin getireceği değişiklikler stres kaynağı olabilir.</p>
Orta Ergenlik Dönemi	Sosyal- Duygusal Gelişim <p>Soyut düşünebilme yakın arkadaşlarla duygu ve düşünce paylaşımını artırır. Arkadaş değer yargıları ile uyum içindedirler. Akran baskısı artar. Ailevi tartışmalar artar. Otorite ile çatışmada artış yaşanır. Her şeye güçlerinin yettiğine inanırlar. Riskli davranışlar yaparlar.</p>

ÇOCUKLARLA ETKİLİ İLETİŞİM KURMA FORMU

Doküman No	ÇGB-EK-3
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	42 / 44

Etkili İletişim Teknikleri

Belli bir yakınlık içinde olup çocukla göz teması kurmak

Olabildiğince açık olmak

Gelişim özelliklerini bilmek

Çocuğu iyi dinlemek

Çocukla empati kurmak

Çocuğa saygı duymak

Çocuğu suçlamamak

Çocuğu başkalarıyla karşılaştırmamak

Çocuğu değil, davranışını eleştirmek

Çocuğa, öğüt, emir vermemek

Çocuğa değer vermek

Çocuğu dinlerken yorum yapmamak

İletişimde sen dili yerine ben dilini kullanmak

ÇOCUKLARLA ETİK İLKELERE YÖNELİK GÖRÜŞME FORMU

Doküman No	ÇGB-EK-4
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Sayfa	43 / 44

Görüşme çocuğa fizyolojik ve psikolojik hiçbir zarar vermemelidir.
Çocukla neden görüşme yapıldığı çocuğun anlayacağı bir dille çocuğa anlatılmalıdır.
Çocukla yapılacak görüşmelerde ebeveyn ya da yasal vasi bilgilendirilmelidir.
Çocuğun ebeveyni ya da yasal vasisi yanında öğretmeni de bilgilendirilmelidir
Çocuğu görüşmeye teşvik edecek maddi olmayan övgü ya da pekiştirme kullanılmalıdır.
Çocuğa görüşme hakkında aldatıcı bilgiler verilmemelidir.
İzin almadan herhangi bir kayıt alma (Ses kaydı ya da görüntü kaydı) alınmamalıdır.
Çocukla yapılacak görüşmelerde çocuğa zarar verecek uygulamalardan uzak durmak gerekir.
Öngörülemeyen sonuçlar da tekrar düzenleme yapılmalıdır.
Görüşme sonucundaki bilgiler mutlaka saklanmalıdır. Ancak çocuğun gizliliğine dikkat edilmelidir.
Çocuk ve ebeveyn görüşme sonuçlarına yönelik olarak bilgilendirilmelidir.
Görüşme sonucunda elde edilen veriler raporlanmalıdır.

Görüşme Süreci	Değerlendirme	
	Yapıldı	Yapılmadı
Çocuğu görüşme odasına uygun biçimde alma		
Görüşmecinin kendisini tanıtarak, görüşmedeki görevini ifade etmesi		
Güven oluşturma ve çocuğu görüşmeye hazırlama amacıyla çocukla iletişimi günlük konularda sohbet ederek başlatma		
Görüşmenin başlangıcındaki sohbet sırasında çocuğun gelişim düzeyini saptama		
Çocuğa neden burada olduğunu sorarak, çocuğun görüşmeyle ilgili bildiklerini tespit etme		
Görüşme süreci, amacı ve içeriği hakkında bilgilendirmede bulunma		
Çocuğa içinde bulunduğu görüşme odasının (görüşme odası ve teknik oda) fiziki koşulları hakkında bilgi verme		
Görüşmenin kamera kaydına alındığı konusunda bilgi verme		
Görüşmenin kimler tarafından izlendiği konusunda bilgi verme		
Çocukla ilgili temel demografik bilgileri alma (yaşı, doğum yeri, aile üyeleri vb.)		
Çocuğun günlük rutini ve aile ilişkileri hakkında bilgi alma		
Okul yaşamı hakkında bilgi alma		
Çocuğa gerçekleri söylemenin yararlarını anlatma		
Olay hakkında detaylı bilgi toplama		
Çocuğun sosyal çevresi, arkadaş ilişkileri, boş zaman değerlendirme alışkanlıklarıyla ilgili bilgi alma		
Olayın yerini, tarihini sorma		
Olayın nasıl gerçekleştiğini anlatmasını isteme		
Yaşanan olayın çocuk için ne anlama geldiğini sorgulama		
Çocukla anlayabileceği basit bir dille iletişim kurma		
Kısa cümleler kurma		
Motive edici, rahatlatıcı bir ses tonuyla konuşma		
Çocuğun beden diliyle verdiği mesajları anlayarak buna uygun biçimde iletişimini sürdürme		
Çocuğu rahatsız ettiği, sustuğu, korktuğu anlarda onu rahatlatarak görüşmeyi başarılı biçimde sürdürme		
Yargılayıcı ve eleştirel bir yaklaşım sergilememe		
Yönlendirici sorular kullanmama		
Adli sürecin devam edeceğine dair çocuğu bilgilendirme		
Görüşmeyi çocuğa teşekkür ederek bitirme		

10.Kaynakça

0-36 aylık çocuk gelişimi özellikleri: <https://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/0-36program.pdf>

36-72 aylık çocuk gelişimi özellikleri: https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/20195712275243-okuloncesi_egitimprogrami.pdf

6-12 yaş çocuk gelişim özellikleri: <https://slideplayer.biz.tr/slide/2750740/>

12-18 yaş çocuk gelişim özellikleri: https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/cocuk-ergen-sagligi-db/Dokumanlar/Egitim_Dokumanlari/Halk/Ergenlerde_Fiziksel_Buyume_Cinsel_ve_Psiko-Sosyal_Gelisme_Kiz.pdf

0-18 yaş persentil eğrisi: Olcay N, Hülya G, Andrzej F. ve ark. (2008). Türk çocuklarında vücut ağırlığı, boy uzunluğu, baş çevresi ve vücut kitle indeksi referans değerleri. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi 51*: 1-14.

Çocukla İletişim İlkeleri: Körükçü, Ö. (2018). Çocukla iletişimde temel koşullar. N. Aral (Ed.) *Çocuk ve iletişim*. (ss. 183-215). Ankara: Vize Yayınları.

Çocukla Etik Görüşme İlkeleri:

https://www.academia.edu/19773525/%C3%87ocuklarla_Klinik_Olmayan_G%C3%B6r%C3%BC%C5%9Fme_Teknikleri_ve_Etik

<https://www.unicef.org/turkiye/media/4166/file/%C3%87OCUKLARLA%20ADL%C4%B0%20G%C3%96R%C3%9C%C5%9EME%20%C4%B0%C3%87%C4%B0N%20REHBER%20%202014.pdf>